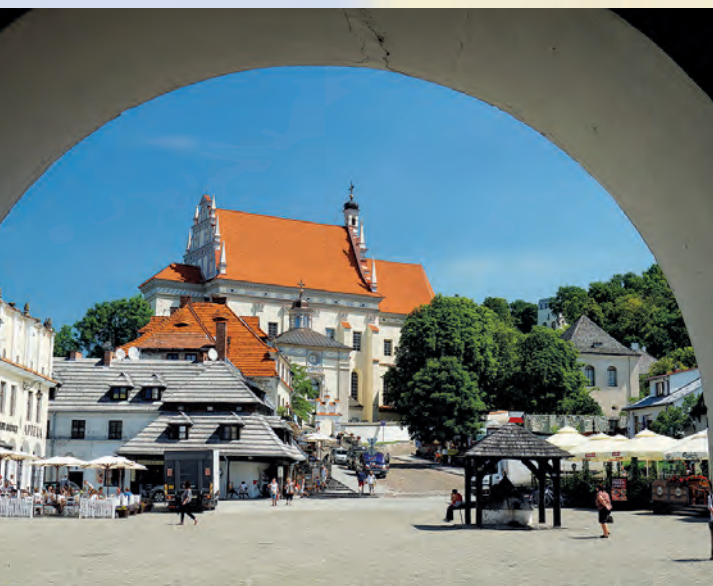

Kazimierski Park Krajobrazowy posiada także unikalne walory kulturowe. Centrum Parku zajmuje miasteczko Kazimierz Dolny, uznane wraz z otaczającym krajobrazem za zespół zabytkowy o randze międzynarodowej oraz za Pomnik Historii. Najcenniejsze z kazimierskich zabytków to: wspaniałe wyeksponowane w krajobrazie ruiny zamku Kazimierza Wielkiego, kościół farny z XVI wieku, zespół klasztorny OO. Franciszkanów Reformatów z II połowy XVII wieku, renesansowe kamienice Celejów i Przybyłów oraz grupa spichlerzy z XVI-XVII wieku. Poza Kazimierzem na uwagę zasługują: zamek Firlejów (XVI wiek) oraz zabytkowy układ urbanistyczny z czworobocznym rynkiem i kościołem w Janowcu, barokowo-klasycystyczny Pałac Małachowskich w Nałęczowie, XVIII i XIX-wieczny zespół budynków sanatoryjnych w Nałęczowie, zespoły pałacowo-parkowe w Wylągach, Drzewcach, Karczmiskach i Antopolu, a także zabytki wiejskiego budownictwa drewnianego w Męćmierzu i Rogowie oraz skansen w Janowcu.

Kazimierz Dolny nad Wisłą. Fot. M. Zieliński

Kazimierz Dolny nieprzerwanie od wielu już lat znajduje się w kanonie najpiękniejszych i najpopularniejszych miejsc w Polsce. Nadmierna liczba turystów w miasteczku, szczególnie w okresie letnim, może być uciążliwa. Warto wtedy skorzystać z bogatej infrastruktury turystycznej takiej jak szlaki piesze, rowerowe oraz ścieżki spacerowe. Przy ich pomocy dotrzemy do najbardziej urokliwych zakątków niezwykłego Kazimierskiego Parku Krajobrazowego.

Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych

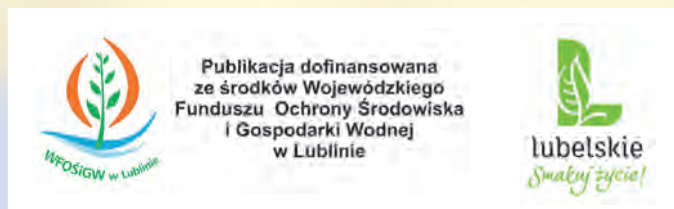
tel. 81 440 80 50
sekretariat.zlpk@lubelskie.pl
www.parki.lubelskie.pl

Ośrodek Zamiejscowy w Lubartowie

ul. Leśna 1
21-100 Lubartów
tel. 81 851 01 77
lubartow.zlpk@lubelskie.pl

Parki Krajobrazowe będące pod zarządem Ośrodka Zamiejscowego w Lubartowie:

1. Kazimierski Park Krajobrazowy
2. Kozłowiecki Park Krajobrazowy
3. Nadwieprzański Park Krajobrazowy
4. Park Krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie”
5. Wrzelowiecki Park Krajobrazowy

Wydawca: TAWA (www.tawa.pl)

KAZIMIERSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Kazimierski Park Krajobrazowy.
Fot. M. Zieliński

Kazimierski Park Krajobrazowy jest najstarszym parkiem krajobrazowym w województwie lubelskim. Został utworzony w 1979 roku dla ochrony wyjątkowych walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych okolic Kazimierza, Nałęczowa i Puław. Utworzenie parku krajobrazowego stało się ukoronowaniem wieloletnich starań naukowców i krajoznawców.

Niezwykle interesująca jest budowa geologiczna Parku. Jego podłoże tworzą skały wapienne powstałe w ciepłym, płytkim morzu, w okresie kredy. Obumarłe zwierzęta morskie, opadające na dno, ulegały przeobrażeniom. Ślady życia z tego okresu znajdujemy do dziś w kamieniołomach na terenie Parku, w postaci zachowanych fragmentów organizmów lub ich odcinków. Na krajobraz Parku miały również wpływ zlodowacenia, a przede wszystkim przyniesione przez wiatr wielkie ilości pyłu lessowego, który miejscami tworzy ponad 30-metrowej grubości pokrywę. Wyjątkowo podatne na rozmywanie wyniosłości lessowe rozcięte zostały przez niezliczoną ilość wąwozów.

Korzeniowy Dół to jedna ze ścieżek dydaktycznych Kazimierskiego Parku Krajobrazowego.

Fot. M. Rajkiewicz

Na obszarze Płaskowyżu Nałęczowskiego, czyli w lessowej i pozbawionej większych kompleksów leśnych części Parku, proces przemiany krajobrazu trwa nadal i stanowi jedną z jego najbardziej charakterystycznych cech. Sieć wąwozów osiągnęła w zachodniej części płaskowyżu rekordową gęstość 11 km/km². Najbardziej atrakcyjnymi formami erozji są głębokie, stromościenne jary oraz formy antropogeniczne – głęboznice, które powstały poprzez stopniowe pogłębianie się dróg gruntowych. Rzeźba Równiny Bełżyckiej jest znacznie bardziej monotonna, a krajobraz ożywiają jedynie wydmy piaszczyste, często porośnięte drzewostanami sosnowymi. Najbardziej wyróżniającym się elementem krajobrazu jest stroma krawędź o tektonicznym pochodzeniu o wysokości ponad 90 m. Rozciągają się z niej rozległe widoki na zupełnie płaską Kotlinę Chodelską. Szczególne walory krajobrazowe posiada Małopolski Przełom Wisły. Na linii Podgórz – Janowiec dolina Wisły zwęża się do stromościennego „kanionu” o szerokości niewiele ponad 1 km. Prawe lessowe zbocze doliny wznosi się do 90 metrów nad poziom rzeki, lewe pozbawione lessu jest niższe, ale równie strome. Wisła na tym odcinku zachowała cechy dużej, dzikiej rzeki.

Widok na zamek w Janowcu.
Fot. M. Zieliński

Ze względu na dosyć duże urozmaicenie terenu w Kazimierskim Parku Krajobrazowym występuje zróżnicowana roślinność: wodna, szuwarowa, torfowiskowa, łąkowa, leśna, murawowa i synantropijna. Główne walory florystyczne Parku związane są z ciepłolubną roślinnością wapiennych oraz lessowych zboczy w dolinie Wisły i Bystrej, wchodzących w skład muraw kserotermicznych. Możemy tutaj spotkać wiele rzadkich i chronionych roślin m.in.: wisienkę karłowatą, wiciokrzew przewiercień, powojnik pnący, ligustr pospolity, wawrzynek wilczełyko, aster gawędka, obuwik pospolity, zawilec wielkokwiatowy, miłek wiosenny, ostnica włosowata, goryczka krzyżowa, węży mord stepowy, len złocisty, oman wąskolistny, kosaciec bezlistny.

Murawy kserotermiczne to doskonałe siedlisko dla wielu owadów. Motyl – modraszek orion oraz dwa gatunki pluskwiaków to stwierdzone tutaj endemity żyjące jedynie w okolicach Kazimierza. Z kolei dzika dolina Wisły, a przede wszystkim piaszczyste łąki i wyspy to wymarzone siedliska lęgowe dla ptaków.

Szczególnie atrakcyjnym miejscem do obserwacji ptaków jest dolina Wisły. Można zaobserwować tutaj m.in.: rybitwę rzeczną i białoczelną, siewczkę rzeczną i obrożną, mewę siwą, śmieszkę, mewę czarnogłową i mewę białogłową.

Łany zawilców wielkokwiatowych w Rezerwacie Skarpa Dobrska.
Fot. M. Zieliński

Rezerwat Krowia Wyspa. Fot. M. Zieliński

głową. Ciekawostką jest, że w rezerwacie „Krowia Wyspa” koło Miećmierza, stwierdzono gniazdowanie ostrygojada. Jest to rzadko spotykany ptak lęgowy, występujący głównie na wybrzeżu.

W celu ochrony szczególnych walorów faunistycznych, krajobrazowych, geologicznych i florystycznych w Parku zostały utworzone 3 rezerваты: „Krowia Wyspa”, „Skarpa Dobrska”, „Łęg na Kępie”.

Ostrygojad *Haematopus ostralegus*.
Fot. R. Siek

Miłek wiosenny
Adonis vernalis.
Fot. O. Bielak

Młode mewy śmieszki *Larus ridibundus*.
Fot. K. Łapińska